Voci tinere ale liricii românești

(Grigore Constantinescu – 25 octombrie 2010)

În finalul primului deceniu din mileniul trei, ar trebui probabil să ne nuanțăm atitudinea pesimistă privind viitorul vocilor românești. Argumente recente ? Ieșirea la rampă, cu debuturi importante, a doi artiști tineri care luminează scena lirică bucureșteană, Irina Iordăchescu și Teodor Ilincăi. Lor li se cuvin aceste consemnări, pentru a ține mine noi câștiguri profesionale ale generației lirice afirmate în contemporaneitate. Nu sunt singurele, dar valoarea lor adaugă certitudini, ceea ce nu este puțin.

Numele sopranei Irina Iordăchescu a crescut evident în popularitate pentru fanii operei și concertelor vocal-simfonice. Ascultată cu mai multe roluri de seamă în repertorii mozartiene, donizettiene, verdiene, pucciniene, Irina Iordăchescu a decis că este timpul pentru marea confruntare următoare, adică ce poate să însemne, în cariera unui solist liric, opera **La Traviata** de Giuseppe Verdi. Studiul partiturii, intensa preocupare de a-și configura și susține propria concepție asupra personajului, cunoașterea datelor estetice și expresive ce conferă Violettei Valery celebritate, cu rezonanțe de singularitate în romantism, dezvăluie valorizarea momentului reper al unui astfel de debut. Comentăm un fapt artistic real, a cărui creație nu are nevoie de demnostrații. Irina Iordăchescu știe să-și construiască personajul, clădind cu propriile mijloace rolul, în condițiile puse la dispoziție de regia lui Cristian Mihăilescu. A păși pe un drum cu marcaje prestabilite și a reuși să dai viață autonomă rezultatului personal este o realizare care cumulează vocație, talent și cultură. Firește, farmecului scenic al artistei și capacității sale de comunicare cu spectatorii, i se adaugă argumentul principal, adică abordarea interpretării muzicale cu o disponibilitate vocală convingătoare. Din această perspectivă, Irina Iordăchescu aduce partitura la propriile posibilități, nu imită modele, suficient de numeroase pentru a oferi o discografie performantă, și nici nu se distanțează de autenticitatea criteriilor de stil. În reprezentație, impresia lăsată de audiție completează toate cerințele unui spectacol care depășește condiționările obișnuite ale unui debut în rol. Stăpânirea muzicală, dicția impecabilă și expresivitatea prezenței actoricești sunt evidente, la cote înalte. O impresie deosebită este determinată de nuanțarea cântului, în care drumul spre acute nu reprezintă o stare de risc, dominantă fiind proiecția glasului spre public, cu o remarcabilă sensibilitate a nuanțelor și cultivarea unui piano sonor ce permite să se dezvolte, iradiante, filaje, șoapte, detalii de stare și subtilități ritmice. Probabil că viitoarele spectacole se vor alinia pe o spirală ascendentă, fără ca ceea ce am urmărit la primul spectacol să-și piardă strălucirea în amintirea noastră. Irina Iordăchescu nu este „încă” o Violetta a scenei lirice românești. Așa cum a început, sub bagheta unui mare maestru al operei naționale, dirijorul Cornel Trăilescu, cu un tenor, Marius Manea, capabil a-și onora rolul ca partener al evenimentului, ea poate fi considerată „noua” noastră Traviata, cu un destin proiectat spre anii ce vin.

În vecinătatea acestui moment, publicul a așteptat și alinierea unui alt debut, nu mai puțin solicitant. Știm că ultimele stagiuni au impus atenției o stea urcătoare în lumea tenorilor români. Teodor Ilincăi a avut deja ocazia să arate ce poate în câteva titluri romantice importante, printre acestea **Macbeth** de Verdi, **Boema** de Puccini, **Oneghin** de Ceaikovski. Fără a enumera toate prezențele sale, deschiderea spre marea carieră, cu solicitări internaționale importante, răspunde potențialului său muzical, vocal și interpretativ. Oricum, a putea păși în zona foarte pretențioasă a capodoperei lui Charles Gounod, reprezintă un moment cu totul deosebit. Rolul titular din **Faust**

solicită numeroase soluții de rezolvat, din perspectiva susținerii tuturor problemelor pe care le impune partitura, precum și comparația cu performante istorice anterioare, chiar și în lirica națională. Argumentul principal în recenta sa apariție pe scena Operei ar putea fi identificat, așa cum subliniam, cu ofertele unei voci în care limpezimea sunetului, culoarea registrației, remarcabil conturată, și deschiderea convingătoare spre stilul romantic francez sunt esențiale. Teodor Ilincăi este un asemenea glas și Faustul oferit de el publicului îi consacră statutul de vedetă în zona atât de pretențioasă a categoriei vocale pe care o reprezintă. A fost interesant să-l urmărim evoluând în succesiunea actelor, începând cu prima scenă, descoperindu-i prezența în replici, ansambluri, apreciind marele solo din mijlocul operei, duetul de dragoste, trioul duelului. Apare cu claritate că a fost capabil să-și conducă personajul ca rol teatral, dar și să echilibreze efortul solistic, pentru a reuși o continuitate ofertantă a prezenței muzicale prin cântul său. Dicția bine rezolvată pe textul original, un suport bun în registrul mediu, ce potențează acutul, consecvența de culoare și expresie sunt tot atâtea însușiri ce-și merită aprecierile. Desigur, pentru un tenor, rolul lui Faust cere abilitate și seriozitate, în vederea accesului la stăpânirea scenică și vocală ce deschide orizonturile altor abordări repertoriale importante. Faust este un reper de seamă. L-am ascultat pe Ilincăi gândind cu grijă pentru viitor, deoarece sperăm că aprecierile ce-l vor însoți pretutindeni nu–și vor lăsa amprenta asupra eforturilor de a răspunde așteptărilor. Îl privim acum ca pe un tânăr artist care urcă, cu bogăția înzestrărilor sale, acumulând experiența ce-l conduce spre afirmările prețioase ale unei prestigioase cariere lirice.